

●WERKBLAD pingo

naam

Heb je wel eens gehoord van een pingo?
Pingo betekent 'heuvel die groeit'.
Het is een woord uit de taal van de Eskimo's of Inuit.
Dat lijkt ver weg, maar pingo's zijn heel dichtbij geweest!

Heel lang geleden was het hier erg koud.
Dat noemen we de ijstijd.
Er waren heuvels, heel bijzondere heuvels.

.....

In die heuvels zat een klomp ijs.
Dat was grondwater dat naar boven kwam
en meteen bevroor.
Over de ijsklomp heen zat grond.
Keihard, want die was ook bevroren.

.....

Er kwam steeds meer water naar boven.
De ijsklomp werd groter en de heuvel ook.

.....

Het werd warmer.
De grond ontdooide, scheurde en gleed naar beneden.

Het ijs smolt natuurlijk ook en werd een meertje.
De grond bleef er als een ring omheen liggen.

Die meertjes kun je nu nog zien.
Soms zie je ook nog de ring van grond er omheen.
Het heet nu geen pingo meer, maar een pingo-ruïne.

Zet de goede woorden naast de plaatjes

- ☐ Smeltende pingo
- ☐ Kleine pingo
- ☐ Pingo-ruïne
- ☐ Grote pingo

Wat betekent pingo?

.....
Uit welke taal komt dat
woord?

.....
Waarom hebben we daar
geen Nederlands woord
voor?

.....
Hoe noem je het meertje
dat ontstaat als de pingo
gesmolten is?

.....
Is er een pingo-ruïne in
jouw buurt?
Ja? Waar dan?

w a t i s e e n p i n g o ?

naam

A black and white photograph of a young deer (fawn) standing in a patch of grass. The fawn is facing the camera, looking slightly to the right. It has large, upright ears and a dark coat. The background is plain white.

fruit uit het bos								
dierdje met grote staart								
naam van boom en van meisje								
komt van bomen								
piepklein dier								
gezonde drank								

w a t i s e e n p i n g o ?

● **WERKBLAD plattegrond landschap**

naam

Teken de plattegrond van het landschap in je buurt.
Schrijf de namen erbij.

Het landschap van

w a t i s e e n p i n g o ?

www.demagievandhetlandschap.nl

● WERKBLAD bijzondere woorden I

naam

Veen

Veen is een grondsoort die bestaat uit afgestorven planten.
Vroeger groeven de mensen het veen af.
Ze lieten het drogen en gebruikten de turf als brandstof.
Nadat er veen was gestoken, werd het gebied gebruikt door boeren.
Waar is veen te zien?

Turfsteken was veel werk. En vaak heel zwaar.
Iedereen moest helpen. Mannen, vrouwen en
kinderen hebben samen grote veengebieden
afgegraven.

Petgaten of petten

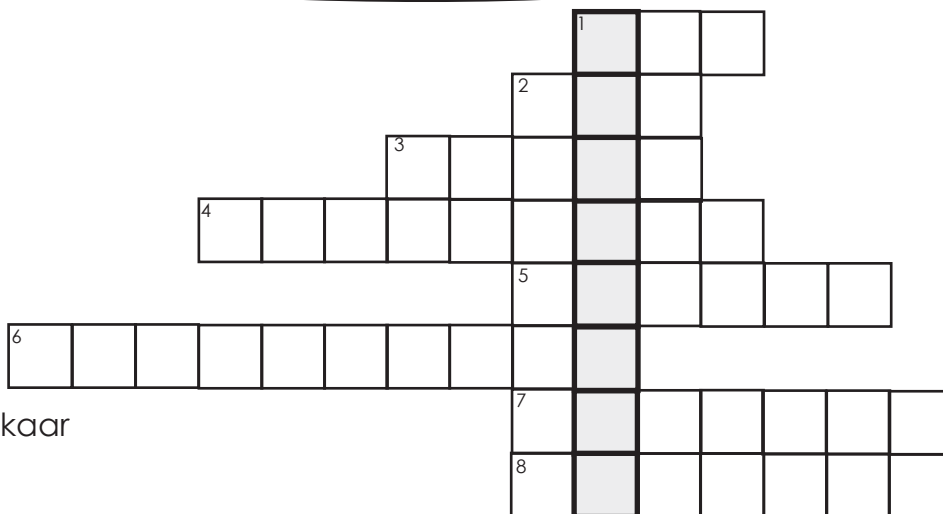
Soms was het veen heel nat. Het natte veen werd dan uitgeschept om
er turf van te maken. Daardoor kwamen er gaten in de grond, gevuld
met water. Die noem je petgaten of petten. Later zijn die gaten vaak
weer dichtgegroeid.
Waar zijn petgaten te zien?

Houtsingels

Vroeger was er nog geen prikkeldraad. Toen zetten de boeren een rij
bomen en struiken om hun weilanden. Dat noem je een houtsingel.
Waar zijn houtsingels te zien?

De houtsingel leverde ook hout op.
Dat was handig als brandhout, hout om
te bouwen, hout voor bezemstelen enz.

Puzzel

Vul in

1. veel bomen bij elkaar
2. kleine weg
3. heuvel die groeit
4. handkar met één wiel
5. ander woord voor petgaten
6. rij van bomen en struiken
7. dorp met de huizen aan één weg
8. zeer grote weg

In de groene vakjes zie je het woord
Dat heeft te maken met de manier waarop
men vroeger turf haalde uit het natte veen.

w a t i s e e n p i n g o ?

● WERKBLAD bijzondere woorden II

naam

Dijk

Om het water van de zee of van een rivier tegen te houden wordt er een dijk aangelegd. Er zijn hele oude dijken en nieuwe dijken.

Waar zijn dijken?

Wierde

In gebieden die soms onder water kwamen te staan woonden de mensen op een heuvel die ze zelf hadden gemaakt. Dat heet een terp, in Groningen noem je dat een wierde.

Bij welke plaatsen zijn wierden?

Wegdorp op streekdorp

Dit is een dorp waarbij de huizen en boerderijen op een rij langs de weg liggen.

..... is een wegdorp.

Gast

Dit is een hoger gelegen strook grond, vaak zandgrond.

Waar is een gast?

w a t i s e e n p i n g o ?

www.demagievandhetlandschap.nl

● WERKBLAD bijzondere woorden III

naam

Dobbe

Een dobbe is een soort meertje waar het vee uit kan drinken.

Waar is een dobbe?

Als er nog geen meertje was, groeven de boeren soms een dobbe.

Woordzoeker

dijk
dobbe
gast
houtsingel
petten
pingo
turf
veen
wegdorp
wierde

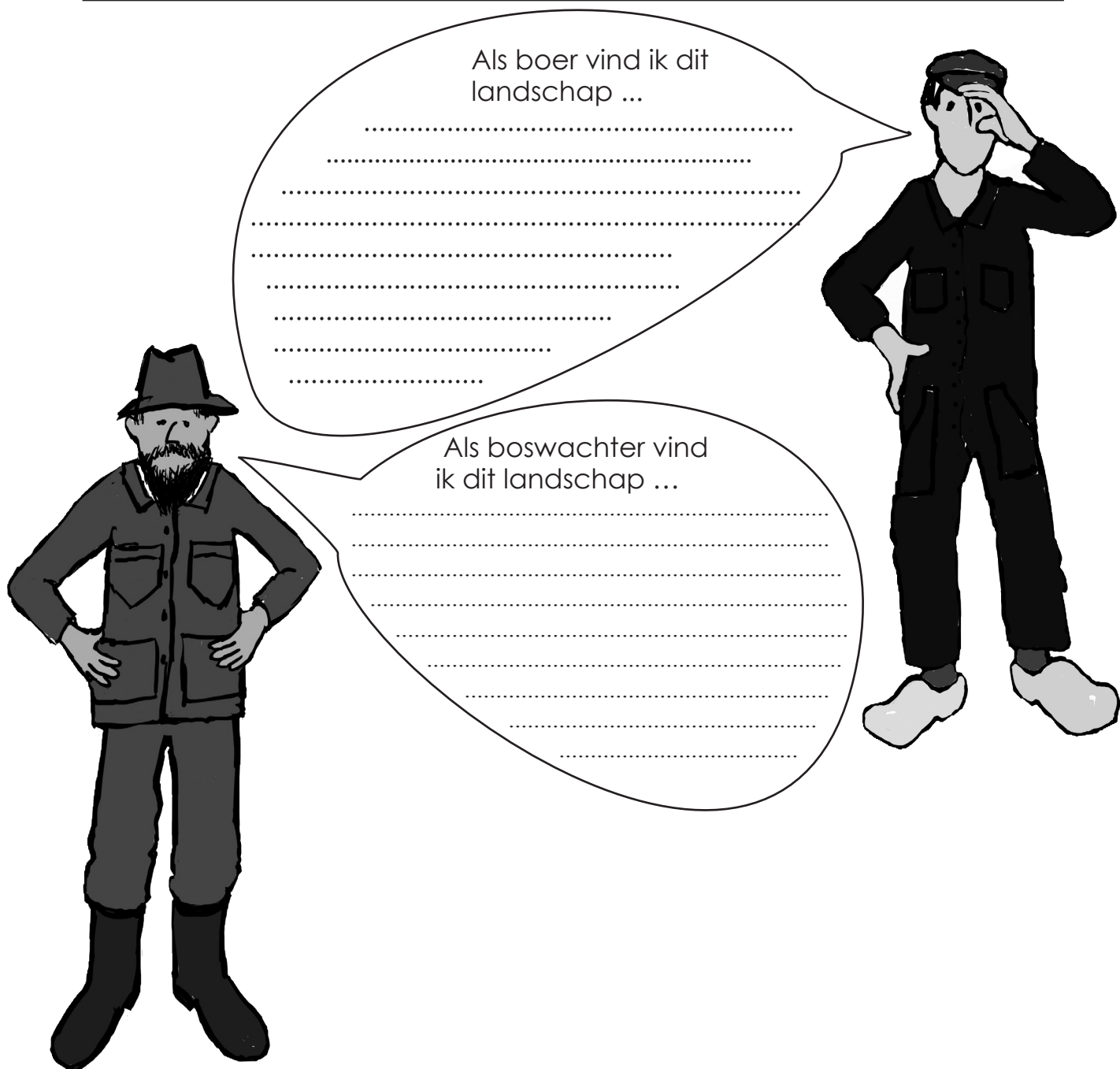
h	o	u	t	s	i	n	g	e	l	o	t	u	r	f
a	h	m	p	b	z	a	l	g	w	z	k	a	p	v
v	u	i	t	i	k	l	t	k	v	i	w	r	u	f
a	e	k	d	ij	k	k	d	f	p	j	e	p	s	b
d	h	e	g	c	t	j	g	d	n	e	u	r	c	s
r	v	n	n	d	r	g	a	s	p	h	t	s	d	a
f	f	x	h	f	e	f	s	p	i	d	z	t	o	e
k	d	o	b	b	e	d	t	o	n	e	i	u	e	p
l	d	f	j	g	a	s	t	i	g	p	k	w	i	n
w	e	g	d	o	r	p	y	u	o	r	g	c	j	x

w a t i s e e n p i n g o ?

● **WERKBLAD 'Wat vinden we ervan?'
boer en boswachter**

naam

Ik ben ... jaar. Ik vind het landschap in de buurt.....

● WERKBLAD maak je eigen landschap

naam

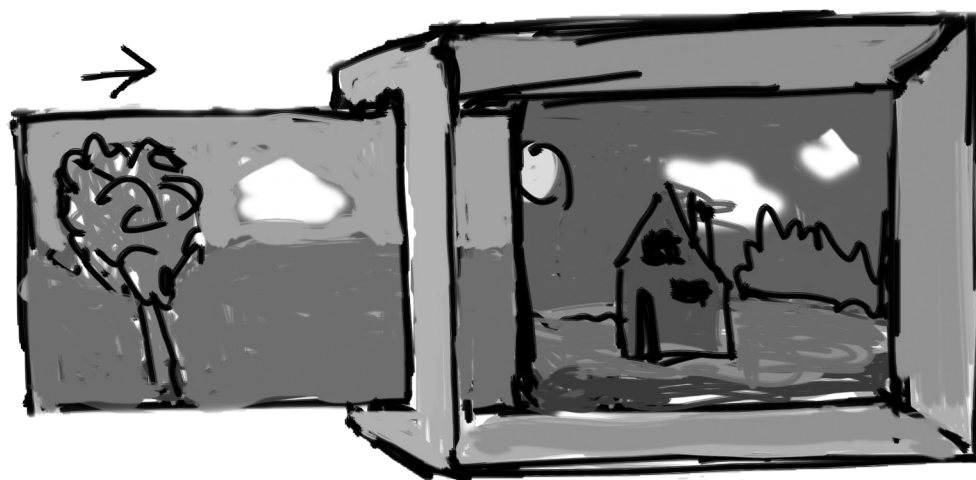
Je hebt het landschap in je buurt bekeken.
Je weet nu wat er te zien is.

Maar wat is er gebeurd?
Wat zou er kunnen gebeuren?
Met dieren, bomen, planten en mensen?
Bedenk dat maar eens.
Maak er een verhaal van.

Maak een kijkdoos van je landschap en dat verhaal.
Met coulissen die je kunt schuiven.
Met wat verder nodig is voor je verhaal.

Wat heb je nodig?
Een doos of schoenendoos van ongeveer 32 bij 16 cm.
Potlood, kleurpotloden en stiften.
Een schaar en lijm.
Verschillende soorten en kleuren papier.
Lapjes, blaadjes, takjes, grond.
Wat je verder nodig hebt om je verhaal uit te beelden.

Heb je het klaar?
Kies iemand uit en laat je verhaal zien en horen!
Veel plezier ermee.

w a t i s e e n p i n g o ?

www.demagievanhetschap.nl